

ČTK: Studie: Nové nastavení zemědělských dotací negativně ovlivní 2000 velkých firem

07. 09. 2022

6. 9. 2022 - ČTK - Nastavení zemědělských dotací na období mezi lety 2023 až 2027 negativně ovlivní přibližně 2000 velkých podniků, které hospodaří na 63 procentech půdy a chovají více než tři čtvrtiny hospodářských zvířat. Kvůli přesunu větší části dotací směrem k menším farmářům může dojít u velkých firem ke snižování konkurenceschopnosti a produkce, zpomalení inovací a v dlouhodobém výhledu i k poklesu počtu firem. Vyplývá to ze studie poradenské společnosti KPMG pro Agrární komoru ČR a Zemědělský svaz ČR, které rozdělení dotací dlouhodobě kritizují.

Největší změna v nastavení zemědělských dotací se týká takzvané redistributivní platby, kterou zemědělci dostávají na prvních 150 hektarů půdy. Vláda letos v lednu rozhodla, že další dotační období to bude 23 procent z celkové částky na přímé platby, původně bylo plánováno deset procent. Více peněz tak dostanou menší farmáři. Rozhodnutí kabinetu od počátku kritizuje právě Agrární komora i Zemědělský svaz.

Proti kritice komory i svazu se už dříve vymezila Asociace soukromého zemědělství ČR, která sdružuje hlavně menší farmáře. Dlouhodobě upozorňuje na to, že podpora v zemědělství je v Česku nastavena mnohem víc ve prospěch velkých firem.

Klasifikace EU rozděluje zemědělské podniky do 14 tříd podle ekonomické velikosti. Studie uvádí, že změny v dotační politice nejvíce ovlivní podniky, které spadají do tříd deset až 14, které jsou brány jako velké podniky. Do desáté kategorie spadají firmy s roční produkcí nad 500.000 eur, nejvyšší třída jsou podniky s produkcí nejméně tři miliony eur.

Kvůli přesunu peněz k menším farmářům se podle KPMG sníží celková částka na základní platby, které dostávají zemědělci na hektar půdy. Studie uvádí, že proti původnímu návrhu plánu dotací je to o 16 procent méně, celkem tak na přímé platby půjde 31,5 procenta z celkem 4,16 miliardy eur na celé pětileté období.

"Smyslem redistributivní platby je dorovnávat ekonomické nevýhody malých zemědělců, jelikož ti nemohou využívat takových úspor z rozsahu jako větší podniky. V našich podmínkách je však zvolených 23 procent překvapivě vysoké číslo, které příliš neodpovídá struktuře českého zemědělství. Těžišťem zemědělské produkce jsou zde totiž na rozdíl od západní Evropy relativně větší podniky," uvedl Radek Chaloupka z KPMG ČR.

Součástí studie je také model, podle kterého nastavení dotací zvětšuje rozptyl průměrné platby na hektar mezi malými a většími podniky. Podpora oproti původnímu plánu dotací klesá zhruba od 500 hektarů obhospodařované půdy. Farmář, která má 100 hektarů dostane o 1457 korun na hektar více, firma s 800 hektary půdy podle o 334 korun méně. Podnik s 1600 hektary podle nového nastavení dostane o 570 korun. Pro podnik s 3200 hektary je rozdíl 688 korun.

Porovnání platby na hektar podle původního a nového návrhu dotací

Rozloha [ha]	25	50	100	200	400	800	1600	3200
Původní plán nastavení dotací (Kč/ha)	4802	4802	4542	3894	3311	3019	2873	2800
Současný plán dotací (Kč/ha)	5999	5999	5999	4979	3450	2685	2303	2112

Zdroj: KPMG ČR